

2. Козій Д. Три аспекти самопізнання у Сковороди // Україна: філософський спадок століть. Хроніка-2000. – Вип. 39-40. – К.: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2000. – С. 475–487.
3. Костомаров Н. Две русские народности // Основа. – СПб., 1861. – № 3. – С. 33–80.
4. Костомаров М. І. Закон Божий (Книга буття українського народу). – К.: Либідь, 1991. – 40 с.
5. Липинський В. Релігія і церква в історії України (передрук статей з "Америки"). – Філадельфія, 1925. – 112 с.
6. Сковорода Г. Сочинения в двух томах. – Т. 2. – М.: Мысль, 1973. – 486 с.
7. Шпет Г. Знання і віра (з філософської спадщини П. Юркевича) // Україна: філософський спадок століть: Хроніка-2000. – Вип. 37–38. – К.: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2000. – С. 547–555.
8. Юркевич П. Д. Философские произведения. – М.: Правда, 1990. – 670 с.

SUMMARY

Oksana Kozhemyakina

PHILOSOPHY OF TRUST IS A THAT FAITH IN UKRAINIAN PHILOSOPHICAL TRADITION

The article considers the problem of correlation of faith and trust in the context of forming of Ukrainian mentality, the features of co-operation of religious and national identity are described in the opinions of the Ukrainian thinkers.

Keywords: trust, faith, nation, religion, morality, religious identity.

Михайло Лазорик,

кандидат медичних наук, доцент, патентознавець,
заслужений винахідник України Ужгородський національний університет

ДО ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ МОЛИТОВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

“...Вірити означає прийти до розуміння і знання”.
Венедикт XVI

Відокремлення церкви від держави зразу після жовтневого перевороту в Петрограді мало катастрофічні наслідки для церкви на території СРСР, у тому числі й для України з приєднаними до неї західноукраїнськими землями під час та після Другої світової війни.

Все зводилося до атеїстичного виховання та примітивної боротьби з "пережитками минулого", яким вважалася релігія. Про жодні наукові дослідження питань релігії, крім доказів шкідливості її, не могло бути й мови.

Особливу увагу атеїсти приділяли паплюженню та дискредитації Святого Письма [1].

У той же час за кордоном проводилися серйозні наукові дослідження про вплив молитов на людину.

Вплив молитви на організм вивчають фізики і біофізики, фізіологи і нейрофізіологи, хіміки і біохіміки, лікарі, психологи та іншими спеціалісти.

Медичні аспекти впливу молитов на організм дуже важливі, бо дають можливість методами доказової медицини виявити існування такого впливу на організм у цілому і на окремі органи та системи людини.

Наявність впливу фіксують за допомогою спеціальних приладів, які адекватно відображають стан органів та систем і всього організму при проведенні досліджень. Про це повідомляється в спеціальних фахових виданнях та засобах масової інформації.

Незважаючи на численні публікації і повідомлення у поважних виданнях, однозначності в цьому питанні нема, що дає підставу атеїстам твердити про недоказовість впливу молитви та взагалі релігії на людину і навіть про їхню шкідливість.

Причиною цього, на наш погляд, є те, що публікації та дискусії в пресі про дію молитви не є доказом для певної частини особливо орієнтованих людей. У той же час публікації навіть у солідних виданнях не вважаються достовірними.

Єдиним джерелом достовірної інформації в сучасному світі є патентна документація, зокрема патенти на виходи та патенти на корисні моделі.

З цієї точки зору заперечення певної частини спеціалістів щодо дії молитов на людину є небезпідставними і досить обґрунтованими.

Багаторічний досвід дослідження клітинного складу крові, зокрема їх кількісних та функціональних властивостей у капілярному і венозному відділах судинного русла під час лікування хворих медикаментами, мінеральними водами за допомогою ванн та рефлексотерапією [3], а також одержані нами охоронні документи на окремі способи діагностики та лікування [5-9], дали підставу спробувати застосувати доступні методи та охоронні документи для вивчення впливу молитов на людину.

Під час обстеження значної кількості хворих і дослідженні кількісно-функціональних показників крові ретельний аналіз виявив розбіжності між результатами лабораторних аналізів та клінічного стану хворих. Дуже часто покращення стану хворих клінічно не супроводжувалося позитивними змінами в лабораторних аналізах, а так звані "хороші" результати аналізів не давали підстави для оцінки стану хворого як одужання або поліпшення.

Вдалося виявити одну з причин невідповідності – застосування при оцінці результатів дослідження показників активності фагоцитозу та ферментів цитохімічними методиками і розрахунків показників на 100 лейкоцитів у мазку крові.

У наукових дослідженнях застосовується система СІ – всі показники подаються на літр крові [3, с. 43–44].

Запропоновані формули для такого представлення результатів були захищені охоронними документами СРСР [5] та України [6–9] і опубліковані в наукових виданнях [3].

Застосування формул для розрахунків показників мазка і літра крові у системі СІ та паралельного дослідження капілярної і венозної крові дало позитивний результат – ці показники корелювали з клінічними проявами та виявляли раніше приховані закономірності, що вимагало нових підходів для пояснення виявлених фактів. Дослідження проводились у капілярній та венозній крові до та після дії чинника (наприклад, ванни, сеанс рефлексотерапії), що давало можливість довести або заперечити дію або вплив його на вивчені показники [5–9].

Кілька років тому нам довелося взяти участь у коментарях до записаного і показаного телебаченням вигнання злого духа з жінки (екзорцизм) монахом, а потім неодноразово спостерігати вплив молитов на людей з позитивними клінічними результатами.

Оскільки молитва викликала позитивні клінічні результати, логічно було спробувати з'ясувати вплив молитов на клітини крові, тим більше що сама технологія оцінки змін крові були вже готовими [3, 5–9].

Досить проблематичними виявився відбір людей для проведення досліджень. Спочатку треба було одержати згоду на взяття крові з пальця та вени до і після молитов, а далі з'ясувати, чи згодиться пацієнт на читання молитов і хто буде їх читати.

З тими, що згодилися самі читати молитви, було все просто. До професійних священиків не звертатися, оскільки це могло викликати їхню незгоду та певні дії духовної ієрархії щодо учасників "підозрілих експериментів". Тому молитви читали особи, яким пацієнти довіряли. На прохання більшої частини обстежуваних їхніх прізвищ та результатів не реєстрували у відкритій документації (анонімність).

Для вузького кола спеціалістів з вивчення клітинного складу крові методи і способи проведення досліджень можна знайти в перерахованих вище публікаціях – монографії та патентах [3; 5–9].

Вивчалися показники кількості лейкоцитів та їх окремих форм (нейтрофіли, лімфоцити), кількість тромбоцитів, 6 показників фагоцитозу (у мазку на 100 лейкоцитів – 3 показники та 3 показники літра крові) та 5 показників активності лужної фосфатази (2 показники мазка крові та 3 показники літра крові).

Було обстежено 15 пацієнтів, результати оброблено статистичними методами. Одержані результати дали можливість побачити закономірності, які дали підставу оформити заявку на винахід.

Заявка на винахід була оформлена у 2004 році. Патентний відділ університету відмовився подавати її в патентне відомство від імені університету як таку, що не відповідає тематиці університету. Цю думку підтримало високе керівництво. У зв'язку з цим зразу заявка була подана у патентне відомство самостійно.

Згідно з українським законодавством заявка на винахід проходить кваліфікаційну патентну експертизу на предмет відповідності критеріям новизни, винахідницького рівня та промислової придатності, яка триває досить довго.

У 2007 році у видачі патенту було відмовлено через невідповідність її критерію новизни.

Було терміново подано заявку на корисну модель, при видачі якої кваліфікаційна експертиза не проводиться. Через чотири місяці патент було одержано [10].

Поданий протест на відмову у видачі патенту на винахід був задоволений і був виданий патент на винахід [11].

Держава Україна офіційно визнала молитву дієвим чинником, який впливає на організм людини, видавши уповноваженим на це органом – Державним департаментом інтелектуальної власності патент на винахід № 80967С2 [11].

Одержаний охоронний документ, виданий після проведення державної патентної експертизи в результаті пошуку аналогічних патентів у патентних фондах семи країн світу, свідчить про його патентну чистоту і не може викликати сумнівів.

В описі до патенту наведено результати обстежень 15 осіб, є три таблиці з результатами обстеження двох пацієнтів як ілюстрації для підтвердження можливості застосування винаходу.

З усіх вивчених показників нам здається найбільш цікавими і доступними для нефахівця з гематології та фізіології крові, тобто для широкого загалу, є процентні зміни величин окремих показників у капілярній та венозній крові до і після молитов.

Слід вказати, що зміни показників в обох наведених в описі обстежених дещо різняться. Так, у першого пацієнта, Ч. 27 років, з посттравматичним остеомієлітом правої стегнової кістки вивчено показники лейкоцитів, нейтрофілів, лімфоцитів, тромбоцитів і показники фагоцитозу крові. Із шести вивчених показників венозної крові п'ять показників фагоцитозу (два у мазку та три у літрі крові) знизилися на 300% і більше, а два показники літра на 559 і 600% (практично у 6 разів).

У капілярній крові ці зміни дещо менш вираженими – зниження максимум у 2 рази.

Вартою уваги є зміна процента різниці показників між величинами показників фагоцитозу у крові з пальця та вени після молитви – більше ніж 2–4 рази в чотирьох із шести показників. До молитви лише три показники фагоцитозу були зміненими в 1,4–1,7 рази.

В обстеженого пацієнта Л., 59 років, з остеохондрозом хребта та постінфекційним гепатитом, вивчалися кількість лейкоцитів, нейтрофілів, лімфоцитів, показники фагоцитозу та активність лужної фосфатази нейтрофілів.

Молитву читав сам пацієнт.

Зміни показників були дещо менш вираженими. Два показники фагоцитозу в літрі венозної крові знизилися після молитви більш ніж удвічі, а два показ-

ники лужної фосфатази там же знизились у 1,5 та 2 рази. Частіше достовірно змінювався процент різниці показників між капілярною і венозною кров'ю після молитви, ніж до молитви, де ні один показник не був достовірно зміненим.

Таким чином, зафіксовані зміни абсолютних величин показників та процент зміни цих величин свідчать про те, що молитва є вагомим чинником, який викликає негайну реакцію як капілярного, так і венозного відділу системи крові.

Особливої уваги заслуговує реакція венозної крові, бо якраз її особливо ніхто і не вивчає. Медицина традиційно основну увагу приділяє капілярній крові як більш доступній і загальноприйнятій для досліджень.

У низці наших попередніх публікацій та патентах уже вказувалося на особливості змін у капілярній крові (медикаментозне лікування та рефлексотерапія) та при застосуванні мінеральних ванн у венозній крові. Але такі потужні зміни в обох відділах були виявлені лише за дії молитов.

Ми хочемо зосередити увагу на деяких аспектах, які впливають з цього документа.

Передусім слід вказати на суто юридичний, або правовий аспект.

Широкий загал, у тому числі й люди з високим рівнем освіти, в результаті цілеспрямованої роботи керівництва освітніми закладами, заклали уявлення у людей про статтю або книгу як незаперечне джерело достовірної інформації.

Лише підтверджена державним уповноваженим органом окремої держави або міжнародними патентними органами (ВОІВ, РСТ) шляхом видачі патенту інформація є достовірною. Отже, достовірна інформація міститься виключно у патентній документації окремих країн та міжнародних організацій. Оспорювати патенти можна у патентному суді.

Одержаний патент [11], який діє в Україні, певною мірою ставить крапку в давньому спорі між атеїстами і віруючими, духовними особами та інституціями щодо питання про достовірність впливу молитов на людину.

Потужні зміни у крові після дії молитов (не на десятки процентів, а в кілька разів, тобто сотні процентів), як у суто матеріальному об'єкті, не дають підстави для атеїстів і невіруючих оперувати бездоказовістю дії молитви на організм. Нехай не віруючий у це перевіряє і доводить зворотне, але зважає на вже чинний документ.

Інший аспект проблеми – які наслідки або речі можуть впливати з одержаних результатів і чи можуть вони бути практично використаними.

Насамперед зазначимо, що одержані результати, представлені в патенті, підтверджують висунуту раніше концепцію про кількісно-функціональну гетерогенність клітин крові у судинному руслі і її придатність для практичного застосування [3, с. 154].

В епіграфі не випадково наведено цитату "...вірити означає прийти до розуміння і знання" папи Венедикта XVI [2, с. 34].

У сучасному світі з великою масою людей з вищою технічною або гуманітарною освітою працювати духовним особам, захищаючи вчення Христа, покла-

даючись лише на неусвідомлену віру, складно. Лише через знання та розуміння суті процесу, причому з бездоганными доказами достовірності одержаних результатів, невіруюча або людина, яка має сумніви, прийде до віри. Їхня віра стане усвідомленою і основою її переконань. Така людина, яку переконали, і стає союзником у боротьбі з атеїзмом і примітивним матеріалізмом.

Про зміни в організмі під впливом молитов пишуть і публікують багато. Особливістю підходу в нашому випадку до змін під час молитви є виявлення кількісних і глибоких функціональних змін крові і її якісних параметрів. Такі якісні зміни поряд з їх кількісними характеристиками тягнуть за собою перебудову адаптаційних або пристосувальних механізмів і становлення якісно нового організму.

У крові після молитов у хворого з вираженим запальним процесом у кістках ноги у венозній крові у 6 разів знизилася кількість клітин, які фагоцитують (пожирають) бактерії, а кількість мікробів, які вони фагоцитували, знизилась у 5,5 разів. В той же час у капілярній крові кількість фагоцитованих мікробів знизилася лише у 2 рази.

Це слід розуміти як позитивний процес пристосування організму, боротьбу з надмірним фагоцитозом, який мав місце у хворого, бо наслідком стало клінічне поліпшення, а не смерть. Отже, молитва скеровувала перебіг процесу в позитивному напрямі.

Особливої уваги заслуговує те, що як у капілярах, так і у вені лейкоцити у першого пацієнта змінювалися в одному напрямі – зменшували агресивну дію фагоцитів, заспокоювали захисні сили. Такий же напрям – до зниження активності процесу мали зміни показників фагоцитозу та активності лужної фосфатази у другого пацієнта.

Лікування молитвами в більшості випадків веде до виздоровлення, до виправлення якихось матеріальних механізмів порушень. Питання лише в тому, через які механізми діє молитва.

На нашу думку, найбільш вагомим при дії молитов на кров є дія на воду, бо клітини крові живуть і рухаються у воді. Відомо, що молитва змінює структуру води, і після молитви вона стає структурованою, зовсім іншою, її властивості докорінно змінюються. Існування кінофільмів кількох студій про зміни структури води під впливом молитви є доступні для широкої публіки.

Не виключаються зміни властивостей самих клітин крові як результату зміни структури води, яка є компонентом клітини, так і зміни структур або органел клітини.

Дуже важливим механізмом є мобілізація тих клітин крові, які перебувають поза судинним руслом і чекають своєї активізації під дією чинника (ліків, ванни або молитви). Моментальна мобілізація готових до виконання своїх функцій клітин може дати дуже швидкий і вражаючий ефект.

Останнім часом наука широко вивчає функціональні можливості так званих стовбурових клітин, які мають невичерпний потенціал для оздоровлення і лікування. При активації цих клітин настають швидкі, інколи раптові або дещо сповільнені зміни, що дає ефекти раптового або дещо сповіль-

наного одужання від захворювань, які вважалися невиліковними – тобто явище чуда в сучасному світі.

Застосування стовбурових клітин для лікувальних та косметичних цілей, зокрема для омолодження, привело до пошуку джерел таких клітин. Кричущі експерименти з одержання стовбурових клітин від новонароджених дітей у Харкові привело до скандальних передач та повідомлень у світових ЗМІ.

Стовбурові клітини має кожен, лише їх активність різна. Стоїть питання про активування власних, а не злочинно взятих від інших людей чи дітей.

Якщо у представленому винаході виявлено зміни активності окремих клітин під впливом молитов, то слід розглядати можливість активації і стовбурових клітин під дією молитви.

Тут вирішальними стають віра в силу молитви у пацієнта та сила молитви того, хто молиться.

Звертаємо увагу на те, що монахи та священники, які багато моляться а також причащаються малими дозами розведеного вина, живуть довго і виглядають значно молодшими за своїх ровесників. Це є результатом мобілізації захисних сил під дією молитов.

Описані у Святому Письмі випадки моментального виздоровлення хворих Спасителем, апостолами та пророками є свідченням мобілізації глибоких механізмів регуляції саногенезу молитвою та підтверджують великі можливості людського організму, які слід не тільки вивчати, а й широко застосовувати.

Оскільки тираж виданих описів до винаходу становить 26 екземплярів, то для широкого загалу вони є практично недоступними і невідомими. Для ознайомлення ширшого кола людей з одержаними результатами вдалося виступити на ХІХ Міжнародній науковій конференції "Історія релігій в Україні" та опублікувати статтю в офіційному науковому виданні медичного факультету [4]. Але в теперішній статті акценти розставлено в дещо іншому ключі.

Сподіваємось, що виданий Україною патент на винахід про позитивний вплив молитов на організм людини буде взято як віруючими, так і священниками на озброєння для подолання залишків войовничого атеїзму і сприятиме боротьбі за душі людей.

Висновки

1. Виявлено і захищено охоронним документом – патентом України явище впливу молитов на кількісні та якісні показники лейкоцитів крові у капілярному та венозному відділі судинного русла пацієнтів.

2. Молитва викликає зміну кількості лейкоцитів і окремих їх форм, тромбоцитів, зниження активності фагоцитозу та активності лужної фосфатази в обох відділах судинного русла.

3. У венозному руслі ці зміни в кілька разів вищі, ніж зміни в капілярному руслі, що свідчить про переважний вплив молитов на клітинний склад венозного відділу судинного русла.

4. Виявлені зміни дають можливість пояснити окремі клінічні феномени після молитов і рекомендувати їх як дієвий чинник для оздоровлення людей.

1. Святе Письмо Старого та Нового Заповіту. – Рим-Торонто: Видавництво ОО.Василіян, 1991.
2. Венедикт XVI (Рацінгер Йосиф). Сіль землі: Християнство й Католицька церква в XXI столітті. Розмова Петера Зевальда з Йосифом Рацінгером: Пер. з нім. – Львів: Місіонер, 2007. – 282 с.
3. Лазорик Михайло. Метод кількісної оцінки стану клітин крові при бальнео-і рефлексотерапії та медикаментозному лікуванні. – Ужгород: Поличка Карпатського краю, 1998. – 267с.
4. Лазорик М. І. Динаміка показників клітинного складу крові при дії молитов на пацієнта. Науковий вісник Ужгородського університету. – В. 35. – Ужгород, 2009. – С. 53–60. – Серія "Медицина".

Патенти та авторські свідоцтва

5. А.с. SU № 1681257 Спосіб определения активности фагоцитоза лейкоцитов в сосудистом русле. G01N33/53. Заявка № 4446317//14. Подано 21.06.1988. Опубл. 30.09.1991. Бюл. № 36. Автор Лазорик М. И.
6. П. UA № 15554 C1 Спосіб прогнозування ефективності рефлексотерапії за Лазориком. A61N39/00. Заявка 3 96240238, 01.10.93., 4729429/SU, 14.08.89. Опубл. 30.06.97. Бюл. № 3. Автори Лазорик М. І., Марфинець В. В.
7. П. UA № 22932 А. Спосіб визначення наявності, характеру та інтенсивності впливу чинника на активність фагоцитозу лейкоцитів судинного русла. G01N33/48. Заявка №94063357. Подано 03.06.94. Опубл. 05.05.1998. Бюл. № 3. Автори Лазорик М. І., Чачанідзе Д. З., Самосюк І. З.
8. П. UA. № 23082A Спосіб визначення функціонального стану клітин в судинному руслі. G01N33/48. Заявка №94107290. Подано 18.10.94. Опубл. 30.06.1998. Бюл. № 3. Автор Лазорик М. І.
9. П. UA № 40681C2. Спосіб визначення ефективності впливу лікування на формені елементи крові. A61B5/145 G01N33/49. Заявка №94043453. Подано 29.04.1994. Опубл. 15.08.2001. Бюл. № 7. Автори Лазорик М. І., Чачанідзе Д. З., Чаварга М. І.
10. П. UA № 27753U Спосіб визначення впливу молитов на пацієнта за Лазориком. G01N33/48. Заявка № u2004708039. Подано 16.07.2004. Опубл. 12.11.2007. Бюл. № 18. Автор Лазорик М. І.
11. П. UA № 80967 C2. Спосіб Лазорика для визначення впливу молитов на пацієнта. G01N33/48. Заявка № 20041008474. Подано 8.10.2004. Опубл. 26.11.2007 Бюл. № 19. Автор Лазорик М. І.

SUMMARY

Lazorik M.I. (Uzhgorod)

ABOUT THE INFLUENCE OF PRAYERS ON HUMAN ORGANISM

It was analysed the patent of Ukraine "Lazorik's method of determinaton of

prayer's influence on a patient" (UA № 80967 C2) which showed the changes in leucocytes after prayer. The invention corroborated the previous conception of quantitative-functional heterogeneity of blood cells in the vessel course and its suitability in practice. The results became a logical quantitative and functional peculiarities of leucocytes in capillary and venous blood according to the author's method of calculation in 1 liter and in smear. There were shown questions coming out from results.